

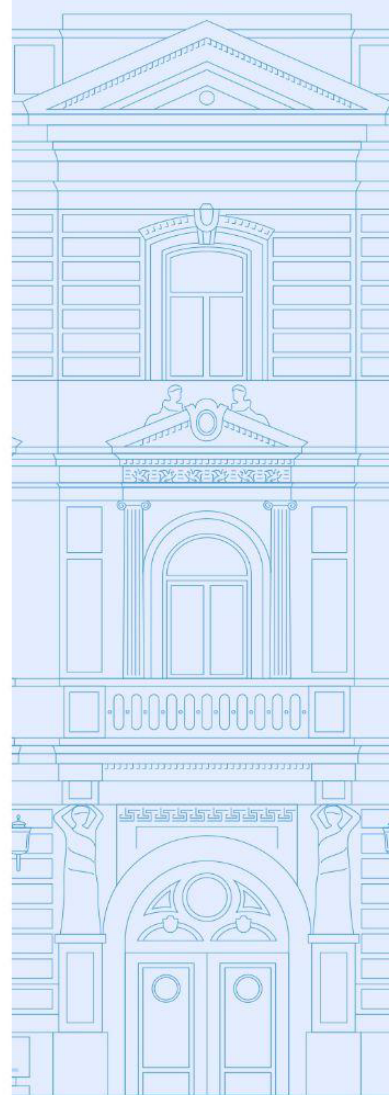

LIETUVOS
TEISMAI

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

2025 m. rugsėjis PRAKTIKOS APŽVALGA

Rinkimai	3
Užsieniečių teisinė padėtis	3
Pilietybė	6
Konkurencija	7
Žalos atlyginimas	9
Valstybės tarnyba	10
Finansų rinkų priežiūra	10
Teisė kreiptis į teismą	12
Klaidų taisymas	14

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

AB	akcinė bendrovė
ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
DK	Lietuvos Respublikos darbo kodeksas
ES	Europos Sąjunga
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MAĮ	Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPI	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VMI	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

Rinkimai

Dėl siūlymo Konstitucijoje uždrausti politines organizacijas finansuoti valstybės lėšomis laikymo neproporcingu

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) sprendimo, kuriuo atsisakyta registruoti piliečių referendumo iniciatyvinę grupę dėl privalomojo referendumo paskelbimo dėl Konstitucijos 35 straipsnio papildymo ketvirtąja dalimi, nustatant, kad valstybė nefinansuoja politinių partijų ir politinių organizacijų, pagrįstumo ir teisėtumo.

Ginčytas VRK sprendimas priimtas, be kita ko, motyvuojant tuo, jog siūlomas įtvirtinti absoliutus konstitucinis draudimas finansuoti politines organizacijas yra konstituciškai neproporcingas, prieštarauja Konstitucinio Teismo suformuotai doktrinai dėl politinių partijų finansavimo valstybės lėšomis.

Remdamasis Konstitucinio Teismo formuojama praktika, LVAT pažymėjo, jog Konstitucijos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad niekas negali varžyti ar riboti Tautos suvereniteto, savintis visai Tautai priklausančių suverenių galių. Konstitucijos 3 straipsnio nuostatų paskirtis – apsaugoti šiame straipsnyje nurodytas konstitucines vertybes (Tautos suverenitetą, Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką), todėl šiomis nuostatomis negali būti remiamasi siekiant jas paneigti; Konstitucijos 3 straipsnio nuostatų negalima aiškinti taip, esą jos suponuoja Tautos teisę nepaisyti savo pačios priimtos Konstitucijos arba piliečio, kokios nors piliečių grupės teisę tapatinti su Tauta ir veikti jos vardu, siekiant pažeisti minėtas konstitucines vertybes. Pagal Konstituciją referendumas yra tiesioginio Tautos aukščiausios suverenos galios vykdymo forma; Tauta aukščiausių suverenių galių taip pat vykdo netiesiogiai – per demokratiškai išrinktus savo atstovus; jokie subjektai negali būti tapatinami su Tauta, kuriai priklauso suverenitetas (Konstitucijos 2 str.) ir kuri aukščiausių suverenių galių vykdo tiesiogiai ar per demokratiškai išrinktus savo atstovus (Konstitucijos 4 str.). Referendumo iniciatyvinės grupės negali būti nei tapatinamos su Tauta, nei kalbėti jos vardu. Todėl VRK, [nagrinėdama iniciatyvinės grupės veiksmus ar priimdama su tuo susijusius sprendimus], nepasisavino visai Tautai priklausančių galių, neviršijo įgaliojimų, įtvirtintų Referendumo konstituciniame įstatyme, bei veikė pagal savo kompetenciją.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, ginčytame sprendime VRK pagrįstai rėmėsi statistine informacija apie politinių partijų finansavimą ir su tuo susijusią padėtį kitose ES valstybėse, išsamiai pasisakė dėl pareiškėjo pasiūlymo ir tinkamai įvertino, jog absoliutus draudimas finansuoti politines organizacijas gali būti vertinamas kaip konstituciškai neproporcingas apribojimas, prieštaraujantis Konstitucinio Teismo suformuotai doktrinai dėl politinių partijų finansavimo valstybės lėšomis bei tarptautiniams standartams. Politinių partijų finansavimas, kaip politinės sistemos veikimo mechanizmo dalis, labiau yra įstatyminio reguliavimo sritis, nes politinių partijų finansavimo modelis vertintinas kaip techninis ir kintantis, t. y. jis gali keistis pagal politinę situaciją ir praktiką.

LVAT atmetė pareiškėjo piliečių referendumo iniciatyvinės grupės skundą.

2025 m. rugsėjo 11 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. R-7-629/2025

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00016-2025-4

Procesinio sprendimo kategorija 5.4

[Prieiga internete](#)

Užsieniečių teisinė padėtis

Dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, nustačius, kad darbo sutartis sudaryta iki leidimo laikinai gyventi išdavimo ir nėra įvykdytos būtinosios darbo sutarties įsigaliojimo sąlygos

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjui išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad darbo sutartis, pareiškėjui neturint leidimo gyventi Lietuvoje, negalėjo būti sudaryta.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjui 2025 m. sausio 17 d. buvo išduotas leidimas laikinai gyventi dėl darbo Lietuvoje veikiančioje bendrovėje. Nustačius, kad dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo tarpininkavusi bendrovė darbo sutarties su pareiškėju nesudarė, kad pareiškėjas nedirbo jokiose kitose Lietuvos Respublikos įmonėse, MD byloje ginčytu sprendimu panaikino pareiškėjui išduotą leidimą gyventi. Nesutikdamas su tokiu MD sprendimu, pareiškėjas nurodė, kad darbo sutartį sudarė 2024 m. balandžio 18 d.

Vadovaudamasis UTPĮ ir DK nuostatomis, taip pat LAT išaiškinimais, LVAT pažymėjo, jog darbo sutartis su pareiškėju, jam neturint leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje, negalėjo būti sudaryta, o vien būsimo darbdavio kreipimosi į MD aplinkybė savaime neįrodo darbo sutarties sudarymo fakto. Pasirašyta, bet faktiškai neįgyvendinta darbo sutartis savaime nesukuria darbo teisinių santykių. Šiomis aplinkybėmis byloje padaryta išvada, kad šalių pasirašyta darbo sutartis laikytina tik preliminarine intencija bendradarbiauti ateityje, tačiau nesukuria teisiškai reikšmingų pasekmių, kol nėra įvykdytos būtinos įstatymo sąlygos – darbo pradžios faktas ir pranešimas Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui. Todėl MD pagrįstai panaikino pareiškėjui išduotą leidimą laikinai gyventi, praėjus daugiau nei 2 mėnesiams nuo leidimo išdavimo (išrašymo) datos ir nesant duomenų, kad su pareiškėju yra sudaryta bei galiojanti darbo sutartis.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2448-629/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02353-2025-5

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Taip pat 2025 m. rugsėjo 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2467-815/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02354-2025-6

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl futbolo klubo žaidėjo registracijos, kaip būtinos sąlygos pripažinti asmenį sportininku, dalyvaujančiu aukšto meistriškumo sporte

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo atsisakyta išduoti pareiškėjui leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pareiškėjas neatitinka UTPĮ 45 straipsnio 1 dalies 3 punkto, kuriame įtvirtinta, kad leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris yra sportininkas, dalyvaujantis aukšto meistriškumo sporte, arba aukšto meistriškumo sporto treneris, kaip jie apibrėžiami Sporto įstatyme, atvykstantys į Lietuvos Respubliką užsiimti aukšto meistriškumo sporto veikla.

Vadovaudamasis Sporto įstatymo nuostatomis, LVAT pažymėjo, kad aukšto meistriškumo sportas ir varžybos nėra siejami vien su pareiškėjo asmenybe, t. y. jo individualios savybės, reikalingos užsiimti sportu, turi būti siejamos su sporto šakos federacijos, kuri yra tarptautinės (pasaulio) sporto šakos federacijos narė, arba jos įgalioto juridinio asmens organizuojama jaunių, jaunimo ar suaugusiųjų, išskyrus veteranus, amžiaus grupės sporto veikla. Šiuo aspektu byloje atkreiptas dėmesys, kad futbolininkas turi būti registruotas klube tam, kad galėtų žaisti aukšto meistriškumo sporto varžybose, o futbolininkų registraciją kontroliuoja Lietuvos futbolo federacija. Byloje pateiktame Lietuvos futbolo federacijos rašte nurodyta, jog pareiškėjui atstovaujančiam futbolo klubui yra skirta sankcija – draudimas registruoti žaidėjus. Pareiškėjui nesant registruotam futbolo klube, jis negalėjo būti laikomas sportininku, dalyvaujančiu aukšto meistriškumo sporte. Todėl MD pagrįstai atsisakė pareiškėjui išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2449-815/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02720-2025-3

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl Migracijos departamento pareigos pagrįsti specialųjį užsieniečio leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindą

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo panaikintas pareiškėjui išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad suteikus akademinės atostogas pareiškėjas neįgyvendino faktinio mokymosi tikslo, todėl neatitiko UTPĮ 46 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto

leidimo laikinai gyventi išdavimo pagrindu, pagal kurį leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu jis priimtas studijuoti į mokslo ir studijų instituciją pagal studijų programą (programas) arba į doktorantūrą.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjui buvo išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvoje studijų Kauno kolegijoje pagrindu. Kauno kolegija pranešė MD, kad atsižvelgiant į pareiškėjo prašymą, jam buvo suteiktos akademinės atostogos. Atsižvelgęs į šį pranešimą, MD byloje ginčytu sprendimu panaikino pareiškėjui išduotą leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, nustatęs, kad pareiškėjas neatitinka sąlygų, nustatytų leidimui gyventi gauti konkrečiu UTPĮ nustatytu pagrindu (UTPĮ 35 str. 1 d. 14 p. ir 50 str. 1 d. 2 p.).

LVAT pažymėjo, jog konkrečius užsieniečiams išduotų leidimų laikinai gyventi panaikinimo pagrindus nustato UTPĮ 50 straipsnio 1 dalis. Šioje normoje yra ne tik aptarti bendrieji tokių leidimų panaikinimo pagrindai (pvz., leidimo gavimas apgaulės būdu; grėsmė valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai; nelegalios migracijos grėsmė; kt.), tačiau ir atskirai įtvirtinti specialieji pagrindai, taikomi nustačius, kad išnyko aplinkybės, kurių pagrindu buvo išduotas konkretus leidimas laikinai gyventi. Tokių specialiųjų pagrindų nustatymas nėra savitikslis, o jų taikymas negali būti automatiškas. Kiekvienas toks specialusis leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindas privalo būti susietas su konkrečiam atvejui reikšmingų aplinkybių nustatymu ir ištyrimu, turi būti individualizuotas, tinkamai pagrįstas.

Vienas iš tokių specialiųjų pagrindų yra įtvirtintas UTPĮ 50 straipsnio 1 dalies 9 punkte, kuriame įtvirtinta, kad leidimas laikinai gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu nutraukiamas mokymasis, studijos, stažuotė, kvalifikacijos tobulinimas. MD ginčytame sprendime nurodė, kad pareiškėjas nebeįgyvendina faktinio atvykimo tikslo – mokymosi, t. y. leidimo gyventi panaikinimą iš esmės siejo su tikslinių aplinkybių, dėl kurių buvo išduotas leidimas gyventi, pasibaigimu. Tačiau atsakovas nevertino, ar priimant šį sprendimą egzistavo kurios nors iš UTPĮ 50 straipsnio 1 dalies 9 punkte nurodytų sąlygų, būtinų studijų tikslu išduotam leidimui laikinai gyventi panaikinti, jų netyrė, nesusiejo su pareiškėjo individualia situacija. Be to, pareiškėjui išduotas leidimas gyventi nebuvo panaikintas UTPĮ 50 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatytu pagrindu. Taigi ginčytame MD sprendime nenurodytos nei faktinės, nei teisinės aplinkybės, galinčios pagrįsti, kad pareiškėjas nebeatitinka reikalavimų, keliamų Lietuvos Respublikoje studijuojančiam užsieniečiui.

Šiomis aplinkybėmis bei atsižvelgdamas į tai, kad pareiškėjo studijos Kauno kolegijoje nebuvo nutrauktos, LVAT konstatavo, jog aptariamam atveju nebuvo pagrindo daryti išvadą, kad atsakovas pagrįstai panaikino pareiškėjui dėl studijų Kauno kolegijoje išduotą leidimą gyventi.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą.

2025 m. rugsėjo 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2509-520/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01374-2025-7

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Taip pat 2025 m. rugsėjo 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2452-822/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01482-2025-7

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

2025 m. rugsėjo 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2431-815/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01375-2025-8

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Dėl teisės aktuose nenustatytos pareigos priimti atskirą motyvuotą individualų sprendimą, kai užsieniečio prašymas pakeisti leidimą gyventi tenkinamas

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo pareiškėjui atsakyta į jo prašymą pateikti MD sprendimą pakeisti pareiškėjo leidimą nuolat gyventi, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad pagal galiojantį reglamentavimą, tenkindamas prašymą pakeisti leidimą nuolat gyventi, MD nėra įpareigotas priimti nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisės aktų normomis pagrįstą sprendimą. Toks sprendimas yra tik

registracija Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje (MIGRIS), todėl MD pareiškėjui negalėjo tokio sprendimo išduoti ir tai paaiškino ginčo sprendime.

Byloje nustatyta, kad MD priėmė 2024 m. rugsėjo 12 d. sprendimą pakeisti pareiškėjui leidimą nuolat gyventi Lietuvoje, leidimas nuolat gyventi pareiškėjui įteiktas 2024 m. rugsėjo 20 d. Pareiškėjas 2024 m. spalio 4 d. pateikė atsakovui prašymą pateikti 2024 m. rugsėjo 12 d. sprendimą. MD ginčytu sprendimu (raštu) pareiškėjui paaiškino faktines aplinkybes, susijusias su 2024 m. rugsėjo 12 d. sprendimo priėmimu ir su pareiškėjui išduotu leidimu, 2024 m. rugsėjo 12 d. sprendimo nepateikė.

Vadovaudamasis VAJ nuostatomis, LVAT pažymėjo, jog tuo atveju, kai asmuo kreipiasi į viešojo administravimo subjektą, prašydamas atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAJ 2 str. 10 d.), šis asmuo yra laikytinas pradėtos ir užbaigtos administracinės procedūros dalyviu VAJ prasme, o viešojo administravimo subjektas yra saistomas pareigos suteikti suinteresuotam asmeniui jo prašomą administracinę paslaugą arba motyvuotai atsisakyti ją suteikti. Šiuo atveju pareiškėjui kreipusis į atsakovą su prašymu išduoti leidimą [nuolat] gyventi buvo pradėta administracinė procedūra, susijusi su administracine paslauga (VAJ 2 str. 1 d.). Pareiškėjui administracinė paslauga buvo suteikta, o šios administracinės paslaugos teikimo procedūra baigėsi leidimo nuolat gyventi išdavimu. Jokio kito sprendimo VAJ ar Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintos Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės atsakovo neįpareigoja priimti. Jokio kito sprendimo pateikimo pareiškėjui nenumato ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1V-445 patvirtintas Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimo gyventi Europos Sąjungoje išdavimo tvarkos aprašas.

Nustatęs, kad pareiškėjui ginčytu sprendimu buvo suteikta jo prašymo turinį atitinkanti informacija, o suteikus paslaugą motyvuotas sprendimas neturėjo būti priimtas, LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. rugsėjo 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2109-415/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05954-2024-4

Procesinio sprendimo kategorija 8.7

[Prieiga internete](#)

Pilietybė

Dėl gimimu įgytos Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo, nustačius, kad asmens gimimo momentu jo tėvas nebebuvo Lietuvos Respublikos pilietis

Pareiškėjas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Ministerija) kreipėsi į teismą, prašydamas pripažinti, kad V. G. neteko Lietuvos Respublikos pilietybės.

Pirmosios instancijos teismas tenkino Ministerijos prašymą, pripažino, kad V. G. neteko Lietuvos Respublikos pilietybės nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, nustatęs, kad V. G. negalėjo įgyti Lietuvos Respublikos pilietybės gimimu, kadangi tuo metu V. G. tėvas jau buvo netekęs Lietuvos Respublikos pilietybės.

LVAT pažymėjo, jog V. G. tėvas nevykdė įstatyme įtvirtintos pareigos pranešti apie įgytą kitos valstybės (Rusijos Federacijos) pilietybę. Ši teisinę reikšmę turinti aplinkybė nebuvo žinoma Lietuvos valstybės institucijoms V. G. Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo momentu. Jai paaiškėjus, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu V. G. tėvas neteko Lietuvos Respublikos pilietybės įgijus kitos valstybės pilietybę. Remiantis Pilietybės įstatymo 26 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos pilietis, įgijęs kitos valstybės pilietybę, netenka Lietuvos Respublikos pilietybės nuo kitos valstybės pilietybės įgijimo dienos. Todėl V. G. gimstant jos tėvas nebebuvo Lietuvos Respublikos pilietis. Atsakovė V. G. negali ginčyti kito asmens – savo tėvo, teisinės padėties netekus Lietuvos Respublikos pilietybės.

LVAT atmetė atsakovės V. G. apeliacinį skundą.

2025 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1978-415/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-06787-2024-9

Procesinio sprendimo kategorija 10.3

[Prieiga internete](#)

Dėl asmenų, nepateikusių tarptautinės apsaugos prašymų, pareigos įrodyti, kad jie negali atsisakyti kilmės valstybės pilietybės dėl jiems kylančios šios valstybės persekiojimo grėsmės

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimų, kuriais nuspręsta, kad pareiškėjai negali prisiekti Lietuvos Respublikai, nepateikę įrodymų apie turimos pilietybės atsisakymą, pagrįstumo ir teisėtumo. Pareiškėjai laikėsi pozicijos, kad negali pateikti kilmės valstybės institucijų išduotų oficialių dokumentų apie jų atsisakymą nuo turimos pilietybės, nes jie nebevyksta į šią valstybę, negauna jos teikiamų konsulinių paslaugų užsienyje dėl toje valstybėje ir jos konsulinėse įstaigose gresiančių represijų už politines pažiūras ir buvimą valstybės vadovo priešininko šalininkais, t. y. kad pareiškėjai faktiškai laikytini politiniais pabėgėliais, nors ir nesikreipė dėl prieglobsčio suteikimo Lietuvos Respublikoje.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjų skundą, konstatavęs, jog Pilietybės įstatyme yra nustatytas užsienio valstybės pilietybės atsisakymo procedūros atitikties protingumo kriterijams pareiškėjų atveju vertinimas, o pareiškėjai įrodymais nepagrindė, kad negali atsisakyti turimos pilietybės, nes bijo dėl savo saugumo.

LVAT vertinimu, pareiškėjai, nepateikdami prašymų dėl politinio prieglobsčio suteikimo Lietuvos Respublikoje ir abstrakčiai akcentuodami jų buvimą *de facto* (faktiškai; iš tikrųjų) politiniais pabėgėliais Lietuvos Respublikoje, prisiėmė atitinkamą riziką patirti negatyvius suteiktos Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo prisiekiant administracinius nesklandumus: a) būnant jų kilmės valstybės piliečiais ir nebūnant *de jure* (teisiškai; pagal teisę) politiniais pabėgėliais Lietuvos Respublikoje; b) jaučiant ar patiriant baimę kontaktuoti su jų kilmės valstybės institucijomis dėl pastarųjų išduodamų oficialių dokumentų apie tos valstybės pilietybės atsisakymo procedūros įvykdymą, tačiau negalint tokios baimės pagrįsti dokumentais dėl individualaus ir neabejotinai buvusio, esamo ar būsiančio persekiojimo (susidorojimo), priskirtino kilmės valstybės institucijoms. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretai, kuriuose nurodytas pareiškėjų galimas tapimas Lietuvos piliečiais, įgyjant Lietuvos Respublikos piliečių teises po to, kai pareiškėjai prisieks Lietuvos Respublikai, nesukėlė ir negalėjo sukelti jų teisėtų lūkesčių prisiekti, atsakovui nesilaikant prisiekimo Lietuvos Respublikai teisinių reikalavimų, kurių pagrindai nustatyti Lietuvos teisėkūroje.

Šiuo aspektu taip pat pažymėta, jog tikslas, kurio siekė pareiškėjai skundu pirmosios instancijos teismui ir apeliaciniu skundu, turėjo būti pasiektas ne įrodinėjant jų situacijos, susidariusios po to, kai jiems buvo suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė ir iškilo esą neįveikiami politiniai sunkumai įvykdyti atsisakymo nuo turimos kitos valstybės pilietybės reikalavimus pagal tos valstybės teisės aktus nuvykstant į tą valstybę ar gaunant jos piliečiams teikiamas konsulines paslaugas užsienyje, politinį išskirtinumą, bet argumentuotai: 1) įrodant atsakovo esą turimą diskreciją nukrypti nuo Lietuvos Respublikos piliečio priesaikos davimo teisinių sąlygų ir reikalavimų; 2) paneigti tuos teisinius reikalavimus, kurių laikytasi ginčytuose atsakovo sprendimuose. Pareiškėjai nepateikė kilmės valstybės režimo neva vykdomą ar vykdytą jų persekiojimą patvirtinančių dokumentų ar kitokių įrodymų, kurie būtų sudarę pakankamą pagrindą nuspręsti, kad politinio prieglobsčio Lietuvoje neprašę pareiškėjai dėl patirto ar gresiančio persekiojimo kilmės valstybėje negali kontaktuoti su šios valstybės institucijomis ar konsulinėmis įstaigomis dėl atsisakymo nuo tos valstybės pilietybės oficialaus patvirtinimo. Atsižvelgęs į tai, LVAT pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad pilietybės atsisakymo procedūra pareiškėjų atveju atitinka protingumo kriterijus.

LVAT atmetė pareiškėjų apeliacinį skundą.

2025 m. rugsėjo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2372-1188/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00971-2025-9

Procesinio sprendimo kategorija 10.6

[Prieiga internete](#)

Konkurencija

Dėl koncentracijų priežiūros procedūros ir poveikio konkurencijai įrodinėjimo standarto

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo buvo atsisakyta duoti leidimą vykdyti koncentraciją AS „Dobeles dzirnavnieks“ (toliau – pareiškėjas) įsigyjant 100 proc. AB „Baltic Mill“ akcijų ir įgyjant vienvaldę pastarosios bendrovės kontrolę.

Konkurencijos tarybai pateiktu pranešimu pareiškėjas siekė įvykdyti šią koncentraciją, tačiau atlikusi jo pranešimo nagrinėjimo procedūrą Konkurencijos taryba ginčytame nutarime konstatavo, kad dėl koncentracijos

galėtų būti sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija miltų ir su jais susijusių gaminių rinkose. Konkurencijos taryba vadovavosi Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3 punktu.

Nesutikdamas su Konkurencijos tarybos išvadomis, pareiškėjas su skundu kreipėsi į administracinę teisimą. Pareiškėjas savo poziciją grindė argumentais, jog atliekant koncentracijos priežiūros procedūrą buvo padaryti esminiai procedūriniai pažeidimai, nes Konkurencijos taryba nesuteikė jam pakankamo termino pateikti paaiškinimus dėl koncentracijos nagrinėjimo išvadų bei įslaptino dalį bylos medžiagos dėl kitų ūkio subjektų komercinių paslapčių apsaugos. Pareiškėjo vertinimu, šiuo požiūriu buvo pažeisti procedūriniai reikalavimai bei jo teisė į gynybą. Pareiškėjas taip pat siekė įrodyti, jog Konkurencijos taryba netinkamai įvertino inicijuotos koncentracijos poveikį konkurencijai bei nepagrįstai nusprendė, jog pareiškėjo teikti įsipareigojimai nepašalino abejonių dėl koncentracijos poveikio konkurencijai.

Pirmosios instancijos teismui atmetus pareiškėjo skundą, jis padavė apeliacinį skundą LVAT.

LVAT, spręsdamas dėl Konkurencijos tarybos atliktos administracinės procedūros teisėtumo, pažymėjo, jog atsižvelgiant į tai, kad koncentracijų priežiūros srityje Konkurencijos taryba disponuoja vertinimo laisve, asmenų teisinių garantijų paisymui ir administracinės procedūros teisėtumui tenka dar didesnė reikšmė. Vienas esminių procedūrinių reikalavimų, keliamų pranešimų apie koncentraciją nagrinėjimui Konkurencijos taryboje, yra reikalavimas pateikti koncentracijoje dalyvaujantiems ūkio subjektams ar kontroliuojantiems asmenims motyvuotas pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo išvadas. Nors Konkurencijos įstatyme nėra nustatytas minimalus terminas, kurį Konkurencijos taryba turi teisę nustatyti minėtiems asmenims pateikti paaiškinimus, iš Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2015 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 1S-82/2015, 44 punkto matyti, jog tokiais atvejais asmenims „paprastai suteikiamas 7 kalendorinių dienų terminas“. Dėl to LVAT konstatavo, jog, vadovaujantis viešosios teisės principu, pagal kurį institucija yra saistoma savo pačios priimtų taisyklių (lot. *patere legem quam ipse fecisti*), Konkurencijos tarybos nustatomas terminas pateikti paaiškinimus dėl pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo išvadų, išskyrus tinkamai motyvuotus ir pagrįstus atvejus, neturėtų būti trumpesnis nei 7 kalendorinės dienos, o nustatydama šį terminą Konkurencijos taryba gero administravimo principo kontekste turi atsižvelgti į tai, ar terminas yra protingas ir pakankamas, be kita ko, įvertinus bylos pobūdį ir jos medžiagos apimtį.

Vis dėlto LVAT pažymėjo, jog nustatydama terminus pateikti paaiškinimus dėl pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo išvadų, Konkurencijos taryba yra saistoma Konkurencijos įstatymo 11 straipsnyje nustatytų administracinės procedūros terminų. Todėl, siekdama administracinės procedūros veiksmingumo bei pareiškėjo teisių administracinės procedūros metu užtikrinimo pusiausvyros, Konkurencijos taryba negali pažeisti imperatyvių įstatymo normų, kurių nesilaikymo padariniai gali pakirsti pačios koncentracijų priežiūros procedūros veiksmingumą. Įvertinęs ginčo faktines aplinkybes, LVAT nenustatė pagrindo konstatuoti, jog byloje šis reikalavimas, gero administravimo principas ar pareiškėjo teisė į gynybą buvo pažeisti.

Spręsdamas dėl dalies nutarimą grindžiančių duomenų įslaptinimo teisėtumo, LVAT nurodė, jog Konkurencijos taryba yra įpareigota saugoti atitinkamas komercines paslaptis užtikrindama Konkurencijos įstatymo priežiūrą, be kita ko, koncentracijų priežiūros srityje. Konkurencijos įstatymo 21 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta Konkurencijos tarybos teisė atskleisti teisės į gynybą tikslais ir naudoti ūkio subjektų komercines ar profesines paslaptis „pažeidimu įtariamiems subjektams“, taigi sprendžiant dėl pareiškėjo teisės susipažinti su atsakovo komercine paslaptimi nutarime pripažinta informacija šiuo požiūriu reikšminga atsižvelgti į ginčo atveju vykdytos administracinės procedūros pobūdį. Administracinės procedūros dėl leidimo vykdyti koncentraciją metu nėra sprendžiama dėl ūkio subjektų atsakomybės pagal Konkurencijos įstatymą, o atsakovo surinkti duomenys, esantys atitinkamo administracinio sprendimo dėl leidimo vykdyti koncentraciją faktiniu pagrindu, yra skirti ne pagrįsti administracinės atsakomybės taikymą, bet išsamiam atitinkamos rinkos ištyrimui bei apibrėžimui, siekiant užkirsti kelią dominuojančios padėties sukūrimui ar sustiprinimui arba itin apribojamai konkurencijai atitinkamoje rinkoje.

LVAT pažymėjo, jog toks administracinės procedūros pobūdis lemia tai, kad sprendžiant dėl koncentracijoje dalyvaujančio ūkio subjekto teisės susipažinti su atsakovo surinktais duomenimis turi būti atsižvelgiama į tai, jog susiklosčius situacijai, kai asmeniui, kuriam buvo atsisakyta duoti leidimą vykdyti koncentraciją, būtų atskleista, be kita ko, atitinkamoje rinkoje veikiančių kitų ūkio subjektų rinkodara, strategija ar pan., net sėkmingai neįvykdęs koncentracijos šis ūkio subjektas galėtų gauti reikšmingos Konkurencijos tarybos surinktos informacijos apie atitinkamą rinką ir tokiu būdu įgyti nepagrįstą pranašumą prieš kitus atitinkamoje rinkoje veikiančius ūkio subjektus. Dėl to tiesk įstatymo nuostata, tiek ginčo atveju taikytos administracinės procedūros esmė patvirtina siauresnę pareiškėjo teisės susipažinti su nutarime įslaptinta

informacija apimtį, nei tokia teisė būtų sprendžiant dėl Konkurencijos įstatymo pažeidimo. Įvertinęs ginčo faktines aplinkybes, LVAT nenustatė pagrindo konstatuoti, jog dėl atitinkamų duomenų įslaptinimo galėjo būti sutrukdyta pareiškėjui suprasti nutarimą ar veiksmingai ginti savo teises, todėl nenustatė procedūrinio pažeidimo šiuo požiūriu.

Vertindamas Konkurencijos tarybos išvadas dėl koncentracijos poveikio konkurencijai, LVAT, be kita ko, vadovavosi ESTT (didžioji kolegija) 2023 m. liepos 13 d. sprendimu *Komisija prieš CK Telecoms UK Investments*, C-376/20 P, ECLI:EU:C:2023:561, dėl Konkurencijos tarybos atliekamo koncentracijos poveikio konkurencijai įrodinėjimo standarto ir administracinio teismo atliekamos šio institucijos sprendimo teisminės kontrolės apimtį. Apibendrinęs šiais aspektais reikšmingas teises aplinkybes, LVAT pažymėjo, jog administracinis sprendimas dėl koncentracijos priimamas remiantis perspektyviaja ateities įvykių analize, skirtingai nei konkurencijos pažeidimų atveju. Dėl to remiantis perspektyviaja analize tiriama, kaip inicijuota koncentracija gali pakeisti koncentraciją lemiančius rodiklius atitinkamoje rinkoje. Šiuo požiūriu konkurencijos priežiūros institucija naudoja nuožiūros laisve ekonominių rodiklių vertinimo srityje, į kurią būtų nagrinėjantis teismas turi atsižvelgti. Byloje institucijos turi būti įrodyta, jog inicijuotos koncentracijos poveikis konkurencijai yra „veikiau tikėtinas, nei netikėtinas“. Todėl teismų atliekama kontrolė iš esmės yra apribota įsitikinimu, ar faktai iš esmės yra tikslūs ir ar nėra akivaizdžios vertinimo klaidos, atliekant ekonominio pobūdžio duomenų ar sąvokų aiškinimo kontrolę, patikrinant pateiktųjų įrodymų faktinį teisingumą, jų patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą padėtį, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas.

Įvertinęs Konkurencijos tarybos atliktą vertinimą, byloje ginčytame nutarime išdėstytas išvadas dėl pareiškėjo inicijuotos koncentracijos bei jo pateiktų įsipareigojimų, LVAT nusprendė, jog šiuo atveju Konkurencijos taryba tinkamai išnagrinėjo reikšmingas ginčo faktines ir teises aplinkybes, susijusias su nutarime tirtomis atitinkamomis rinkomis, bei nepadarė esminių klaidų, dėl kurių nutarimas turėtų būti pripažintas nepagrįstu ir neteisėtu.

Dėl šių priežasčių LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. rugsėjo 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-81-629/2025
Teismo proceso Nr. 3-61-3-04109-2022-3
Procesinio sprendimo kategorija 11.4
[Prieiga internete](#)

Žalos atlyginimas

Dėl kalinamų asmenų privatumo užtikrinimo naudojantis vienas priešais kitą įrengtais dušais, kai prie vienos sienos įrengtų dušo ragelių pakanka visiems vienu metu į dušą praustis vedamiems asmenims

Šioje byloje pareiškėjas kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Lietuvos kalėjimų tarnybos, neturtinę žalą, be kita ko, kildinamą iš to, jog Pravieniškių 1-ajame kalėjime jam nebuvo užtikrintas pakankamas privatumas naudojantis dušais, bei procesines palūkanas nuo priteistos sumos.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad įkalinimo įstaigos administracija nuo 2022 m. rugsėjo 26 d. iki 2022 m. spalio 13 d. pažeidė pareiškėjo privatumą naudojantis dušu be pertvarų, todėl pareiškėjo skundą tenkino iš dalies ir priteisė jam iš atsakovo neturtinės žalos atlyginimą pinigais bei 5 proc. dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos.

Pareiškėjas apeliaciniame skunde prašė pakeisti pirmosios instancijos teismo sprendimą – pripažinti, kad jo teisė į privatumą naudojantis dušu buvo pažeista ilgesnį laikotarpį, bei priteisti didesnę sumą neturtinei žalai atlyginti.

Byloje nustatyta, kad visų būrių bendrojo naudojimo dušinėse pertvaros iš šonų privatumo užtikrinimui buvo įrengtos iki 2022 m. spalio 14 d. Nors dalyje būrių dušai buvo įrengti vieni priešais kitus, kai vienoje sienos pusėje buvo įrengta po 5 dušo galvutes, o kitoje – po 4 dušo galvutes, LVAT teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, jog į dušinę vienu metu buvo vedami tik vienos gyvenamosios patalpos nuteistieji, t. y. nuo 2 iki 4 asmenų. Taigi, visi asmenys vienu metu galėjo praustis nematydami vieni kitų, t. y. taip, kad nebūtų pažeistas jų privatumas.

Remdamasi byloje surinktais įrodymais ir patikrinusi bylą teisės taikymo bei įrodymų vertinimo aspektais, LVAT teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjo privatumo pažeidimas dėl

naudojimosi dušu be pertvarų konstatuotinas nuo 2022 m. rugsėjo 26 d. iki 2022 m. spalio 13 d., taip pat nenustatė pagrindo padidinti pareiškėjui priteistą neturtinės žalos atlyginimo sumą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. rugsėjo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-244-502/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02054-2024-3

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

Valstybės tarnyba

Dėl tarnybinio nusižengimo tyrimo dalyvių – profesinės sąjungos atstovo, darbo tarybos atstovo ar darbuotojų patikėtinio – svarbos

Pareiškėja kreipėsi į teismą, prašydama panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktoriaus rezoliuciją, kuria pripažinta, kad ji padarė mažareikšmį tarnybinį nusižengimą.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė, konstatavęs, kad rezoliucija teisėta ir pagrįsta, pareiškėja, elgdamasi nepakankamai rūpestingai ir atidžiai, tinkamai neatliko Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklėse nustatytos pareigos prisijungti prie telemetrinės automobilio kontrolės įrangos, nesuderinusi vairavo kitam padaliniui priskirtą automobilį.

Nagrinėdamas pareiškėjos apeliacinį skundą, LVAT pabrėžė, jog pagal Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalį atliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus dalyvauja darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovas, o jei jos nėra, – darbo tarybos atstovas ar darbuotojų patikėtinis. Šiuo atveju nustatyta, jog byloje nėra įrodymų, kad atliekant tarnybinio nusižengimo tyrimą dalyvavo darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos atstovas ar darbo tarybos atstovas ar darbuotojų patikėtinis, kaip nustatyta Valstybės tarnybos įstatyme. Dar daugiau – byloje pateikti įrodymai, kad pareiškėja ir pati prašė pakviesti dalyvauti profesinės sąjungos atstovą.

LVAT teisėjų kolegija atmetė atsakovo argumentus, kad pareiškėja pati galėjo pranešti profesinės sąjungos atstovui ir kad atsakovas netrukdytų profesinės sąjungos atstovams dalyvauti tyrime, nes tokie argumentai neatitinka nei sisteminio, nei pažodinio Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalies nuostatų aiškinimo (vartojama frazė „atliekant tarnybinių nusižengimų tyrimus dalyvauja“, o ne „gali dalyvauti“).

Teisėjų kolegijos vertinimu, Valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 10 dalyje nustatytų reikalavimų nesilaikymas yra esminis procedūrinis pažeidimas, dėl kurio neužtikrinamas realus Valstybės tarnybos įstatymo nuostatų įgyvendinimas ir neleidžiama pasiekti teisės norma siekiamų tikslų – valstybės tarnautojų ir jų atstovų teisių ir garantijų tiriant tarnybinius nusižengimus užtikrinimo, objektyvaus, teisingo ir visapusiško tyrimo, ir kuris yra pakankamas ir savarankiškas pagrindas skundžiamam sprendimui panaikinti.

Atsižvelgęs į tai, LVAT panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą – pareiškėjos skundą tenkino.

2025 m. rugsėjo 17 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-899-1047/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01019-2024-2

Procesinio sprendimo kategorija 21.2

[Prieiga internete](#)

Finansų rinkų priežiūra

Dėl Lietuvos banko atsisakymo išduoti specializuoto banko licenciją, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo veiklos planas neužtikrina patikimos ir saugios banko veiklos

Byloje ginčas kilo dėl atsakovo Lietuvos banko nutarimo (toliau – Nutarimas), kuriuo atsisakyta pareiškėjui UAB „Baltic Financial Company“ išduoti specializuoto banko licenciją, teisėtumo ir pagrįstumo bei pareiškėjo reikalavimo priteisti 1 008 124,21 Eur nuostolių atlyginimą. Lietuvos bankas Nutarimu atsisakė išduoti pareiškėjui specializuoto banko licenciją iš esmės atsižvelgdamas į tai, jog pareiškėjo pateiktas banko veiklos

planas (toliau – Veiklos planas) neužtikrina patikimos ir saugios banko veiklos, vadovaudamasis Bankų įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi ir 13 dalies 2 punktu.

Pirmosios instancijos teismas netenkino pareiškėjo skundo reikalavimo dėl Nutarimo panaikinimo, nustatęs, kad Nutarimu pagrįstai ir teisėtai atsisakyta pareiškėjui išduoti specializuoto banko licenciją, įvertinus jo (pareiškėjo) pateiktus dokumentus. Pirmosios instancijos teismas, netenkinęs pagrindinio skundo reikalavimo dėl Nutarimo panaikinimo, sprendė, kad nėra pagrindo tenkinti ir skundo išvestinį reikalavimą dėl nuostolių (žalos) atlyginimo priteisimo.

Pareiškėjas apeliaciniame skunde teigė, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai pripažino, jog atsakovas tinkamai pagrindė, kad būsimo banko Veiklos planas neužtikrina saugios ir patikimos banko veiklos.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog šiuo atveju sprendžiant, ar Nutarimas yra pakankamai motyvuotas, svarbu atsižvelgti ir į Lietuvos banko šioje srityje turimą diskreciją. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, vertinimas, ar banko veiklos planas užtikrina saugią ir patikimą banko veiklą, yra susijęs su sudėtingu ekonominių ir finansinių aplinkybių vertinimu. Be to, atlikdamas šį vertinimą Lietuvos bankas siekia užtikrinti reikšmingą viešąjį interesą – finansų sistemos stabilumą. Visa tai leidžia daryti išvadą, kad sprendžiamas, ar banko veiklos planas užtikrina saugią ir patikimą banko veiklą, Lietuvos bankas turi plačią diskreciją.

Kaip buvo matyti iš byloje esančių duomenų, pareiškėjas pateikė Veiklos planą su skirtingais veiklos atvejais (baziniu, augimo ir nepalankios situacijos scenarijais) ir finansinėmis prognozėmis kiekvienam iš šių atvejų. Pareiškėjas taip pat teikė atsakovui argumentus dėl Veiklos plano realistiškumo. Vis dėlto atsakovas Nutarime nepateikė argumentų dėl konkrečių pareiškėjo Veiklos plano nuostatų ar pateiktų paaiškinimų, tačiau tik abstrakčiai nurodė, kad „nebuvo pateikti argumentai, pagrindžiantys pareiškėjo galimybes pasiekti planuojamas skolinimo apimtis“. Nutarime nurodyti argumentai, susiję su verslo aplinka, viena vertus, nebuvo pagrįsti konkrečiais duomenimis (nebuvo nurodyti minimų subjektų pavadinimai, veiklos apimtys ir kt.), kita vertus, nebuvo siejami su konkrečiomis pareiškėjo Veiklos plano nuostatomis. Nors Europos Centrinio Banko Paraiškų gauti licenciją vertinimo vadovo (2-asis pataisytas leidimas) 5.1 dalyje yra nurodyta, kad, atlikdama bendrą verslo plano vertinimą, priežiūros institucija peržiūri ir patikrina įstaigos prognozes pagal bazinį ir nepalankųjį scenarijus, tačiau Nutarime nebuvo įvertintas pareiškėjo Veiklos plane pateiktas nepalankios situacijos scenarijus. Nutarime daroma išvada, kad Veiklos planas neužtikrina patikimos ir saugios banko veiklos, tačiau ši išvada nebuvo pagrįsta konkrečiomis Veiklos plano nuostatomis, jas siejant su konkrečiais duomenimis pagrįstu verslo aplinkos kontekstu.

Nutarime taip pat buvo nurodyta, kad atnaujintame Veiklos plane apie 2,5 karto padidėjo vertybinių popierių apimtis, Europos Centrinio Banko duomenimis, „šiuo metu vyraujančios žemos rinkos palūkanų normos daro įtaką vertybinių popierių pajamingumui. Trumpesnio termino (iki 6 metų, o aukščiausios kokybės – net iki 17 metų) vertybinių popierių pajamingumas yra neigiamas. Kadangi likvidumui palaikyti pareiškėjas turėtų turėti aukštesnės kokybės vertybinių popierių, o vengiant papildomos rinkos rizikos būtų perkamos trumpesnio termino obligacijos, pareiškėjas veikiausiai susidurtų su neigiamomis pajamomis, įsigydamas šios turto klasės priemonių.“

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad nors Nutarime buvo pateikti argumentai dėl vertybinių popierių neigiamo pajamingumo, tačiau nebuvo nurodyta, kokią įtaką Veiklos plane nurodyta vertybinių popierių apimtis ir galimas neigiamas vertybinių popierių pajamingumas gali turėti visos pareiškėjo numatomos veiklos saugumui ir patikimumui. Taigi šis Nutarime pateiktas argumentas *per se* (pats savaime) nepagrindė, jog pareiškėjo Veiklos planas neužtikrina saugios ir patikimos banko veiklos.

Nors sprendžiamas, ar banko veiklos planas užtikrina saugią ir patikimą banko veiklą, Lietuvos bankas turi plačią diskreciją, teismas, atlikdamas tokio sprendimo motyvų pagrįstumo teisminę kontrolę, turi patikrinti, ar Lietuvos bankas, įgyvendindamas savo diskreciją, nepadarė aiškios (aplinkybių vertinimo ir teisės taikymo) klaidos, nepiktnaudžiavo įgaliojimais (valdžia), akivaizdžiai neperžengė diskrecijos ribų, ar laikėsi procedūrinių taisyklių, ar tikslios faktinės aplinkybės, kuriomis grindžiamas ginčytinas pasirinkimas, ar aktas (veika) neprieštarauja tikslams bei uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo atitinkamus įgaliojimus. Atsakovui ginčytame Nutarime savo išvados, kad Veiklos planas neužtikrina saugios ir patikimos banko veiklos, nepagrindus konkrečiais duomenimis, išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, jog Nutarime nebuvo nurodytos minėtą išvadą pagrindžiančios faktinės aplinkybės ir motyvai.

Atsižvelgus į tai, konstatuota, kad Nutarimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punkte įtvirtinto reikalavimo nurodyti administracinio sprendimo faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui priimti įtakos turėjusias aplinkybes ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 6 punkte nurodyto reikalavimo tokį sprendimą

motyvuoti, todėl pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nusprendė, jog atsakovas tinkamai pagrindė, kad būsimo banko Veiklos planas neužtikrina saugios ir patikimos banko veiklos.

Išplėstinė teisėjų kolegija dėl pareiškėjo apeliacinio skundo reikalavimo priteisti nuostolių (žalos) atlyginimą ir procesinio prašymo keiptis į Konstitucinį Teismą pažymėjo, kad apeliacinės instancijos teismas paprastai tikrina priimto pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą, o pirmosios instancijos teismas privalo išsamiai, visapusiškai ir objektyviai ištirti bei įvertinti konkrečios bylos faktus, atskleisti bylos esmę ir sprendimu nustatyti, ar pareiškusio skundą asmens teisės ir įstatymų saugomi interesai pažeisti, jei pažeisti, – koku teisiniu būdu bei kokia apimtimi ginti. Vien tik LVAT teisiškai įvertinus reikšmingus faktinius duomenis, kurie nebuvo tirti bei vertinti pirmosios instancijos teisme, būtų pažeista proceso šalies teisė į apeliaciją, o tai lemtų teisės bent kartą apskųsti nepalankų teismo sprendimą instancine teismų sprendimų kontrolės tvarka pažeidimą.

Išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi tai, kad Nutarimas panaikintas, pirmosios instancijos teismas nėra nustatęs ir įvertinęs teisiškai reikšmingų aplinkybių, susijusių su pareiškėjo nurodomais Lietuvos banko neteisėtais veiksmais, patirta neturtine žala bei priežastiniu ryšiu, nėra išnagrinėti ir įvertinti Lietuvos banko argumentai dėl pareiškėjo skundo reikalavimo priteisti jam nuostolių atlyginimą nepagrįstumo, taikytinų teisės aktų nuostatų, sprendė, kad priimant sprendimo dalį dėl pareiškėjo skundo reikalavimo priteisti jam nuostolių atlyginimą nebuvo atskleista bylos esmė ir dėl to ši sprendimo dalis nėra pagrįsta ir teisėta (ABTĮ 86 str.), todėl panaikinta ir bylos dalis dėl šio pareiškėjo skundo reikalavimo perduota iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. rugsėjo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-111-520/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00857-2022-9

Procesinio sprendimo kategorija 33

[Prieiga internete](#)

Teisė kreiptis į teismą

Dėl pareiškėjo teisės būti informuotam apie atsakovo pateiktus duomenis dėl praleisto termino skundui paduoti pasiruošimo nagrinėti administracinę bylą stadijoje

Byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo nutarties, kuria administracinė byla pagal pareiškėjo skundą dėl MD sprendimo panaikinimo nutraukta ABTĮ 103 straipsnio 8 punkte nustatytu pagrindu, pagrįstumo ir teisėtumo. Pirmosios instancijos teismas skundžiama nutartimi nutraukė administracinę bylą, nustatęs, kad pareiškėjo skundas teismui paduotas praleidus terminą šiam skundui paduoti, o pareiškėjas skunde nepateikė prašymo atnaujinti praleistą terminą ir nenurodė svarbių, objektyvių aplinkybių, dėl kurių praleistas terminas galėtų būti atnaujintas.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, nustatė, kad pareiškėjas skundu prašė panaikinti MD sprendimą dėl atsisakymo išduoti jam leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, kurį pareiškėjas teigė gavęs 2025 m. liepos 10 d. ir kuris jam buvo įteiktas be sprendime nurodytos datos, numerio ir metaduomenų. Pareiškėjas prašė dėl operatyvumo netaikyti skundo trūkumų šalinimo instituto, bet išreikalauti iš MD sprendimą su metaduomenimis. Pirmosios instancijos teismas, priėmęs nagrinėti pareiškėjo skundą ir įpareigojęs MD pateikti teismui atsiliepimą į pareiškėjo skundą bei visą su ginču susijusią medžiagą, iš atsakovo pateiktų duomenų nustatė, kad ginčijamas MD sprendimas buvo priimtas 2025 m. gegužės 14 d., tą pačią dieną per Lietuvos migracijos informacinę sistemą (MIGRIS) buvo išsiųstas pareiškėjui, o pareiškėjas sprendimą peržiūrėjo 2025 m. gegužės 18 d., tad kreipdamasis į teismą 2025 m. liepos 24 d. akivaizdžiai praleido UTPĮ 138 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą ginčyti sprendimą.

Teisėjų kolegija, vertindama nustatytas aplinkybes, pažymėjo, kad pareiškėjas, 2025 m. liepos 24 d. teikdamas teismui skundą, nepateikė prašymo atnaujinti terminą skundui paduoti ir nenurodė termino praleidimo priežasčių, nes tvirtindamas, kad sprendimą gavo 2025 m. liepos 10 d., nevertino, jog jis yra praleidęs terminą kreiptis į teismą. Aplinkybė, kad pareiškėjas kreipėsi į teismą praleidęs įstatyme nustatytą terminą ginčyti sprendimą, paaiškėjo tik priėmus nagrinėti pareiškėjo skundą iš atsakovo pateikto atsiliepimo ir pridėtų įrodymų. Pareiškėjas nebuvo informuotas apie atsakovo pateiktus duomenis, kurie turi įtakos jo (pareiškėjo) teisės ginčyti sprendimą realizavimui. Teisėjų kolegijos vertinimu, pirmosios instancijos teismas, gavęs iš atsakovo duomenis, kad skundas buvo priimtas praleidus nustatytą skundo padavimo terminą, turėjo sudaryti

galimybę pareiškėjui pateikti nuomonę dėl šių atsakovo pateiktų duomenų, išaiškinti pareiškėjui teisę pateikti prašymą dėl praleisto termino atnaujinimo, nurodant priežastis bei pateikiant įrodymus, iš kurių būtų galima nustatyti, kad terminas skundai paduoti buvo praleistas dėl svarbių priežasčių. Tik informavus pareiškėją apie naujai paaiškėjusias aplinkybes, tačiau pareiškėjui nepateiktus prašymo atnaujinti terminą skundai paduoti arba pareiškėjo nurodytas skundo praleidimo priežastis įvertinus kaip nesudarancias pagrindo atnaujinti praleistą terminą, pirmosios instancijos teismas turėtų pagrindu nutraukti administracinę bylą ABTJ 103 straipsnio 8 punkte nustatytu pagrindu.

Teisėjų kolegija pabrėžė, kad administracinės bylos nutraukimas ABTJ 103 straipsnio 8 punkte nustatytu pagrindu sukelia pareiškėjui ABTJ 104 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas teises pasekmes (bylą nutraukus, vėl kreiptis į teismą dėl ginčo tarp tų pačių ginčo šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama), todėl ABTJ 103 straipsnio 8 punkto nuostatos neturi būti taikomos formaliai, nesiekiant apginti į teismą pasikreipusio asmens teises.

Apibendrinama išdėstytus argumentus, LVAT teisėjų kolegija sprendė, kad pirmosios instancijos teismo nutartis naikinama, o skundo priėmimo klausimas perduodamas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. rugsėjo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1148-602/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04073-2025-6

Procesinio sprendimo kategorija 53.8

[Prieiga internete](#)

Dėl mokesčių administravimo subjekto sprendimų, priimtų pagal MAJ 104¹ straipsnį, apskundimo

Byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo skundą, kaip nesilaikius tai bylą kategorijai įstatymų nustatytos bylos išankstinio nagrinėjimo ne per teismą tvarkos (ABTJ 33 str. 2 d. 3 p.), pagrįstumas ir teisėtumas.

Pareiškėjas V. S. kreipėsi į teismą su skundu, be kita ko, prašydamas panaikinti VMI sprendimą apskaičiuoti mokestinę prievolę V. S. mokesčių administratoriaus iniciatyva (FR1119 forma), kuriuo pareiškėjui apskaičiuota 23 053 Eur akcizų mokestinė prievolė.

Pirmosios instancijos teismas nutartimi atsisakė priimti šį pareiškėjo reikalavimą, nustatęs, jog pagal MAJ 2 straipsnio 22 dalį ir 145 straipsnio 1 dalį pareiškėjo keliamas ginčas priskirtinas mokestiniams ginčams, kuriems yra nustatyta privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra, tačiau šiuo atveju pareiškėjas jos nesilaikė.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, nustatė, kad byloje ginčytas VMI sprendimas apskaičiuoti mokestinę prievolę mokesčių administratoriaus iniciatyva, pagal kurį, vadovaujantis MAJ 104¹ straipsniu, pareiškėjui apskaičiuotas akcizų mokestis ir nustatyta mokestinė prievolė pagal Vilniaus miesto apylinkės teismo baudžiamąjį įsakymą baudžiamojoje byloje. MAJ 104¹ straipsnis nustato mokestinės prievolės nustatymą mokesčių mokėtojui nepateikus deklaracijos. Mokesčių administratorius, siekdamas užtikrinti, kad būtų įvykdyta nedeklaruota mokestinė prievolė, centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi teisę savo sprendimu nustatyti mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę, jeigu mokesčių mokėtojas atitinkamo mokesčio įstatymo nustatyta tvarka laiku nepateikia atitinkamo mokesčio deklaracijos. Mokestinės prievolės dydis nustatomas pagal ankstesnių mokesčių mokėtojo pateiktų to mokesčio deklaracijų duomenis ir (arba) kitą mokesčių administratoriui šio ir kitų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka šio mokesčių mokėtojo ir trečiųjų asmenų pateiktą informaciją (1 d.). Skundai dėl mokesčių administratoriaus sprendimo šio straipsnio nustatyta tvarka nustatyti mokesčių mokėtojui mokestinę prievolę nagrinėjami MAJ 146 straipsnyje nustatyta tvarka (5 d.).

MAJ 145 straipsnio (Mokestinių ginčų procedūra) 1 dalis nustato, kad mokestiniams ginčams šiame įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra. Ši nuostata neriboja mokesčių mokėtojo teisės po atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo dėl mokestinio ginčo tiesiogiai kreiptis į teismą.

MAJ 146 straipsnio (Kitų mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimo tvarka) 1 dalyje nurodyta, kad skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų šio įstatymo 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami ABTJ nustatyta tvarka.

LVAT teisėjų kolegija, aiškindama aptartą teisinį reguliavimą, nusprendė, jog mokesčių administravimo subjekto sprendimai, priimti pagal MAJ 104¹ straipsnį, nagrinėjami MAJ 146 straipsnio nustatyta tvarka, t. y. ABTJ nustatyta tvarka pateikiant skundą teismui, todėl pareiškėjas pagrįstai dėl ginčo sprendimo pateikė skundą

teismui. Teisėjų kolegija pabrėžė, jog tai, ar šiuo atveju buvo pagrindas taikyti MAJ 104¹ straipsnį, yra bylos nagrinėjimo iš esmės dalykas, todėl šioje proceso stadijoje, sprendžiant skundo priėmimo klausimą, nevertinamas.

Įvertinusi tai, kas išdėstyta, LVAT teisėjų kolegija panaikino pirmosios instancijos teismo nutarties dalį dėl atsisakymo priimti skundą ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu ir skundo priėmimo klausimą perdavė pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. rugsėjo 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-719-1047/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02604-2025-4

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.3

[Prieiga internete](#)

Klaidų taisymas

Dėl asmenvardžių nurodymo teismo procesiniuose sprendimuose, kai Lietuvos Respublikos piliečio asmens dokumente vardas ir (ar) pavardė nurodyti nelietuviškais rašmenimis

Apžvelgiamu atveju pareiškėjas prašė ištaisyti klaidas teismo procesiniuose dokumentuose – Regionų administracinio teismo sprendime ir nutartyje, juose taisyklingai nurodant pareiškėjo vardą ir pavardę. Pareiškėjo teigimu, praktika, kai teismo procesiniuose dokumentuose proceso šalis įvardijama ne pagal tikruosius oficialius duomenis, bet sulietuvinta forma, o tikrasis vardas ir pavardė pateikiami skliaustuose, turi būti laikoma ydinga. Šiuo atveju teismo procesiniuose dokumentuose pareiškėjo vardas ir pavardė buvo nurodyti raidę „w“ pakeičiant į raidę „v“, o raidžių junginį „cz“ – į raidę „č“.

Regionų administracinis teismas netenkino pareiškėjo prašymo dėl klaidų ištaisymo teismo procesiniuose dokumentuose, konstatavęs, kad juose nėra pareiškėjo nurodytų klaidų. Teismas, be kita ko, vadovavosi Teisėjų tarybos 2016 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 13P-65-(7.12) patvirtintų Rekomenduojamų teismų procesinių sprendimų kokybės standartų (toliau – Standartai) priedo 35 punktu, kuriame nurodyta, kad teismo sprendimo įžanginėje ir rezoliucinėje dalyse kitų kalbų vardai ir pavardės rašomi su lietuviškomis galūnėmis, tačiau skliaustuose papildomai nurodoma asmenvardžio forma iš asmens dokumento; toliau vardas ir pavardė tekste linksniuojami pagal lietuvių kalbos taisykles.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, atkreipė dėmesį, kad Standartų priedo 35 punkto nuostatoje aptarta situacija, kai susiduriama su kitų kalbų vardais ir pavardėmis, kurios rašomos pridėjus prie jų lietuviškas galūnes, o skliaustuose papildomai nurodoma asmenvardžio forma iš asmens dokumento. Tačiau Standartuose nėra reglamentuota situacija, kai Lietuvos Respublikos piliečio asmens dokumente vardas ir (ar) pavardė nurodyti nelietuviškais rašmenimis. Iš pareiškėjo teismui pateiktos Asmens tapatybės kortelės buvo matyti, kad pareiškėjas yra Lietuvos Respublikos pilietis, jo vardas ir pavardė nurodyti su raide „w“ ir raidžių junginiu „cz“. Atsižvelgęs į tai, kad galiojantis teisinis reguliavimas tam tikrais atvejais leidžia Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose ir civilinės būklės aktų įrašuose vardą ir pavardę rašyti lotyniškos abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų), LVAT konstatavo, jog šiuo atveju pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atmetė pareiškėjo prašymą dėl klaidų ištaisymo teismo procesiniuose dokumentuose, kadangi juose pareiškėjo vardas ir pavardė neatitinka jam išduotuose Lietuvos Respublikos asmens tapatybės dokumentuose nurodytą vardo ir pavardės.

Pareiškėjo atskirasis skundas tenkintas – pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir klausimas dėl klaidų ištaisymo išspręstas iš esmės, ištaisant teismo procesiniuose dokumentuose nurodytą pareiškėjo vardą ir pavardę, kaip nurodyta jo Lietuvos Respublikos piliečio asmens tapatybės dokumente.

2025 m. rugsėjo 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-693-789/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-09667-2023-8

Procesinio sprendimo kategorija 55.1.5

[Prieiga internete](#)